

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de donatori 24 fil., — de trefori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Anul-Nou în Sibiu.

Sibiu, 17 Ianuarie n.

Esclența Sa, Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit al nostru *Ioan Mețianu*, fiind cuprins de o indispoziție, cum sperăm trecătoare, și-a exprimat dorința, ca de astădată să nu i se aducă obicinuitele felicitări de Anul-Nou din partea inteligenței române din loc, care, conformându-se acestei dorințe, a provăzut numai cu subscrieri listele, cari în scopul exprimării dorințelor de bine față de Esclența Sa erau deschise în cancelaria secretarului consistorial.

S'a prezentat însă inteligența română din Sibiu aproape întreagă, după terminarea sfintei liturgii, la Ilustritatea Sa, Domnul Arhimandrit *Dr. Ilarion Pușcariu*, vicariu arhiepiscopesc, căruia, prin rostul P. C. Sale, Arhimandritului *Dr. Eusebiu R. Roșca*, dir. semin., i-a adus călduroase felicitări de Anul-Nou. În cuvinte alese oratorului a schițat meritele pentru neam și biserică ale Il. Sale, indicând greutatea zilelor prin cari trecem și în cari neamul și biserica au mare trebuință de conducători probați, cum e și Ilustritatea Sa, căruia îi dorește ani mulți și fericiți.

După potolirea aclamărilor sgomotoase, Ilustritatea Sa răspunde, mulțumind pentru sincerile doriri de bine și asigurând pe toți, că zile bune și ferice ar putea avea numai atunci, dacă ar ști și pe ceilalți mulțumiți și fericiți. Iar aceasta stare de lucruri s'ar putea ivi numai atunci, când bunul Dumnezeu ar pune capăt zilelor grele de astăzi și ar trimite de nou pacea pe pământ. Indemnând deci pe toți, să se roage pentru sosirea acestor zile de liniște și de pace, dorite de toată lumea, dorește ani mulți și fericiți tuturor celor de față și fami-

liilor lor, ani mai fericiți decât acela, pe care l-am încheiat.

Intreaga inteligență română sibiană s'a prezentat apoi la P. C. Sa, Arhimandritul *Dr. Eusebiu R. Roșca*, dir. semin., căruia încă i-a adus sincere felicitări de Anul-Nou prin rostul domnului *Ioan A. de Preda*, fiscal consistorial, care și-a exprimat convingerea, că greutatea și neajunsurile ce ne așteaptă și după terminarea războiului pentru neamul nostru și biserica noastră, le vom putea învinge, dacă ne vom strânge rândurile în jurul conducătorilor noștri, între cari ocupă loc de frunte P. C. Sa, căruia spre binele neamului și al bisericii îi dorește ani mulți și fericiți!

Preacuvioșia Sa mulțumește pentru felicitările aduse, despre cari e convins, că sunt sincere și isvorite din inimă curate, și asigură pe toți, că precum până acum, așa și în viitor, între toate împrejurările va ști să-și facă datorința față de biserică și neam cu tot devotamentul. Dorește tuturor ani mulți și fericiți.

Astfel s'a serbat de astădată ziua Anului-Nou în Sibiu.

România rămâne neutră.

In fața unei persoane însemnate bulgare a declarat domnul ministru-president al României, I. I. C. Brătianu, că împotriva înțelegere nu se va alege cu nimica, nici din arestarea consulilor la Salonic, nici din măsurile de apărare luate în acest oraș grecesc. Cât privește România, neutralitatea ei se poate considera ca fiind sigură și nici unul dintre vecini nu o va putea sili se iase din neutralitate. Orientarea definitivă a României depinde de altcum dela întorsătura pe care o vor lua evenimentele la primăvară.

Lovcen.

Are o importanță deosebită cucerirea, din partea trupelor noastre, a fortăreței muntenegre *Lovcen*, de pe un înalt vârf de munte dela malul mării adriatice și întărită astfel, încât se credea că luarea ei cu asalt e curată imposibilitate. Importanța cuceririi ei reșede în prima linie în faptul, că trupele noastre au smuls-o din mâinile muntenegrenilor, trupele austro-ungare de sub comanda generalului *Kövess*, și apoi în faptul, că fiind acum trupele noastre stăpâne pe acest însemnat punct strategic, ele sunt stăpâne pe întreaga situație. Din *Lovcen* n'au decât se plece la vale și se iee în posesiune satele și orașele muntenegre, cu capitala Muntenegrului împreună, căci greutatea nu mai au de învins, drumul le este deschis în toate părțile, ceea ce au și făcut, pentru că după *Lovcen* a căzut în curând (Joia) și capitala Muntenegrului, orașul *Cetinie*, în mâinile trupelor noastre. Le este deschis însă drumul mai ales spre *Albania*, unde se pot întâlni acum cu trupele bulgare și pot se săvârșească operații de învăluire, de cari să se minuneze lumea. Cel mai mare câștig isvorât din aceasta cucerire e însă acela, că *Italia* i s'a tăiat calea de a putea ajunge se fie ea singura stăpână a mării adriatice, pentru că cheia stăpânirii acestei mări o forma *Lovcen*, iar *Lovcen* e acum în mâinile noastre și în mâinile noastre are să rămână pentru totdeauna.

Despre luarea fortăreței *Lovcen* din partea trupelor noastre s'a dat următorul comunicat oficial:

Victorioasele trupe ale generalului *Kövess* au ocupat fortăreața *Lovcen*, poziția această militară, care de ani de zile e tot mai bine întărită și pe care lumea o considera de ne-

biruită. După pregătiri de artilerie, continuate cu îndârjire săptămâni întregi, în care vreme s'a purtat de grije, ca muniția să fie pentru artileria grea cât se poate mai ireproșabilă, — cu câteva zile mai înainte s'au început atacurile generale spre *Lovcen*. Trupele generalului *Kövess* au sevășit o muncă măeasă. Cucerirea cetății *Lovcen* e unul din cele mai puternice succese ale războiului acestuia, și e o învingere a superiorității artileriei noastre, care cu sprijinul flotei și al infanteriei noastre, oțelite în lupte, a realizat aceea ce se părea imposibil.

E afară de orice îndoială, că pentru suprema noastră conducere de război cucerirea cetății *Lovcen* n'a fost vreo surprindere, ci din contră, conducerea noastră de război a considerat-o ca un succes final al planului de atacare, elaborat cu punctualitate până în cele mai mici amănunte. Cunoștea ea bine mărimea întăriturilor muntenegre și știa bine, că în timpul din urmă acest munte de 1757 metri dușmanii noștri l-au întărit și mai mult artilericește, — dar a contat cu siguranță la superioritatea artileriei noastre și la puterea irezistibilă de atac a infanteriei noastre, care a asigurat în rezultatele ei finale succesul uriașei întreprinderi.

După ce în săptămâna din urmă s'au făcut toate pregătirile, s'a început bombardarea, conform planului, ca să se netezască calea pe seama infanteriei noastre, care înainta cu multă precauțiune. Din două părți urca infanteria noastră muntele *Lovcen*. A trebuit să ajungă la înălțimile dela *Krstac*, pe cari le-a ocupat, și se treacă prin *Folar*, pe care l-a luat cu asalt. La o înălțime de 1300 metri muntenegrenii s'au încumetat să ne opună o rezistență desperată, dar trupele noastre, după o luptă de mai multe ore, li-a zdrobit rezistența și au ocupat înălțimile dela *Folar*.

FOIȘOARĂ.

Din zilele noastre.

În 12 Maiu 1915, când erau cireșii în floare, porni regimentul la drum, întru urmărirea inamicului. Tot frontul era în mișcare în toată Polonia rusască. Pozițiile Rusului cădeau una după alta, sate multe dispăreau de pe suprafața pământului, căci dușmanul nu voea să ne rămână nouă nici adăpost, nici hrană pentru oaste, nici nutreț pentru cai și de aceea aprindea satele și pleca.

Cazacii umblau după parale. La câte o curte boerească furau caii și vitele din grajd, și dacă boerul nu-și deschidea punga cu ruble, îi mai aprindeau și casa și grajdurile.

Așa aflasem, încă până nu trecurăm râul *Bug*, între *Bug* și *Wistula*, un boer cu mustață stufoasă neagră, cu privirea serioasă, și destul de bine echipat. Rămăsese statul major al regimentului nostru la curtea lui peste noapte.

La cină îl invitaram și pe stăpânul casei. Ofițerii noștri sunt totdeauna complesanți și se poartă omeneste și față de dușmani.

Vorbea boerul nostru și nemțește, atâtă, cât ne puteam înțelege binisor.

— «Da, da, cazacii mi-au aprins grajdul și girăzile de grâu. D voastră ați văzut mașina de treerat arsă lângă drum? Casa nu mi-au aprins-o, fiindcă le-am dat câteva sute de ruble. Dar tot am mare pagubă. Dela comanduirea militară rusă am lăsat însă să mi se prețuiască paguba. Ve-deți aici hărțile aceste cu peceți și iscălituri? Au valoare de 40,000 de ruble»...

— «Apoi cine-ți dă banii acestia?» îl întrebă dl colonel.

— «Erariul rusesc. El trebuie să-mi plătească paguba».

— «Când?»

— «Ce când? D-voastră nu veți sta aici la noi mai mult de două săptămâni, și apoi veți fugi îndărăt. Noi avem soldați mulți — știți eu».

Cu atâtă siguranță vorbea boerul rus de puterea armatei lor, încât ne puse în uimire.

— «Dacă nu i-am fi învins, Rușii nu s'ar retrage și nu ni-ar lăsa țara nouă», zise unul dintre noi.

— «Să retrag numai din cauză tactică. N'ați auzit ce s'a întâmplat la *Petersburg*?»

— «Nu», — răspuse dl colonel.

— «Apoi nu știți nimica, — continuă rusul. — S'a întâmplat o tradare mare. Șeful statului major rusesc a vândut țara. A dat planurile de războiu Nemților, și de a-

ceea ne-au bătut, iar Rușii trebuie să se retragă, ca să înceapă ofensiva din nou și după alt plan. Soldații noștri sunt buni, dară vedeți, tradarea asta — asta-i păcătoasă»...

Noi zimbiam. Știam, că nu este așa, cum zice boerul rus, dară ne-ar fi venit bine la socoteală, dacă ar fi fost așa, dacă ar fi căzut planurile de războiu ale Rușilor în mâna Nemților.

Cu toate, că se arăta a fi mare patriot boerul, totuși ne omeni la masă cu câte un pahărel de cognac, și apoi cu vin. Ii mai lăsasera căzacii câteva butelii.

În ziua următoare trebuia să plecăm. Dl colonel dase ordin, să se plătească tot fânul și cartofii, cari i-au fost luat soldații noștri. Se făcu socoteala, cam de vreo 50 coroane. Isprăvnicul boerului zise, că nu s'a cântărit fânul, dar știe că a făcut mai mult, ca 50 coroane. Nu știu dacă ofițerul nostru de proviantură i-a mai dat ceva. Dară nu a meritat nici atâtă boerul ursuz. De curiositate voisem să știu mai de aproape, cine este boerul acesta îmbumbat? Întrebasem isprăvnicul și dela el aflai, că stăpânul seu are un frate maior în armata rusă. El încă a fost ofițer, a trecut însă mai târziu în rezervă, și acuma e scutit de miliție, fiindcă e prea greoiu.

Caii stăteau gata. Dl colonel întinse mâna gazdei și i mulțami pentru ospățare și sălaş. Apoi încălecă și noi îl urmarăm călări.

Pe drum întâlnirăm sumedenie de cară încărcate, caravane, ce nu mai aveau sfârșit. Țăranii infugăriți de căzaci luaseră cu ei ce mai aveau, cățel și purcel, haine, hodrobele, claipe pe grămadă. Mai multe familii aveau un car, și acuma voiau să treacă *Wistula* și să se întoarcă în satele lor, cari cea mai mare parte erau pustiite de ruși. Pe jos veneau femeile cu câte o vâcută de funie și cu câte un copilaș în brațe. Iară copiii, cari puteau să pășească, veniau încet, mânănd și ei nește purcei, sau câteva găște.

Bătrânii cu umerii plecați de povara anilor ședeau în car și mâneau caii. Când treceam pe lângă ei, luau căciula din cap și cu mare plecaciune salutau, dând bună ziua stăpânului celui nou peste acel ținut: «Zin dobre pane, Zin dobre».

În ochii țăranilor poloni, cari veneau pe drum în calea noastră, se putea ceti oarecare mulțămire, că au scăpat de biciul rusesc și vin acum austriacii, oameni buni și de omenie. S'au convins, că nu sunt așa, după cum au spus căzacii, nu sunt fiară să spintece tot ce le stă în cale. Nu aprind casele și nu le necințesc.

Increderea aceea o câștigară ei îndată cum ne întâlniră. Ar fi voit să ne poveștească ce au pățit cu soldații ruși, cari au trecut ca lăcustele peste ei, dară nu se puteau înțelege cu noi.

Efectul focului bateriilor noastre grele, și celor mai grele, sprijinit de focul unităților flotei de război, e simplu de nedescris. Trei zile a ținut urcarea pe coastele muntelui și *învingerea acestor pedeci formează pentru trupele noastre succesul cel mai splendid*. Deodată cu pregătirile artileristice s'a început și rojul infanteriei, care când s'a văzut ajunsă sus pe Krstac și la Folar, *a dat a salt asupra pozițiilor principale ale muntenegrenilor, iar artileria a amuțit*. S'a dat ordinul pentru un atac general. Muntenegrenii au desvoltat desperați o rezistență energică și cu cea mai mare resignare au luptat în ciocnirile date pept la pept, *dar trupele noastre au eșit biruitoare și au luat în stăpânire Lovcenul*. Multe tunuri au ajuns în mâinile noastre, chiar și mortiere nouă, pe cari ai noștri le-au îndreptat imediat în contra dușmanului.

Pastorale de Crăciun.

Preasfinția Sa, Episcopul Caransebeșului *Dr. E. Miron Cristea*, a adreșat credincioșilor sei în preajma sfintelor sărbători ale Nașterii Domnului pastorala următoare:

Nr. 7334 Pres. Pastorala de Crăciun, 1915.

MIRON,

din mila lui Dumnezeu și voința clerului și a poporului dreptcredinciosului episcop român al eparhiei Caransebeșului.

Vouă tuturor credincioșilor din eparhie și îndeosebi ascultătorilor acestor cuvinte arhierestice, har și pace dela Dumnezeu, Părintele din ceruri, iară dela Noi binecuvântarea Noastră arhipăstorească.

«Spre Tine au nădăjduit părinții noștri; nădăjduit-au și i-ai mântuit pe dânșii».

Psalm XXI-4.

Iubiților creștini!

Anul trecut pe vremea asta, când ne-am întrunit, ca să sărbăm Nașterea Domnului nostru Isus Cristos, am crezut, că de astădată vom avea parte de un Crăciun mai vesel. Dar din contră. Glasul gingaș al ingerilor, cari se încearcă astăzi a vesti «pe pământ pace și între popoare bună-voire», este înădușit tot de urletul infernal al mojarilor ucigașe. Și nici barem în zarea îndepărtată nu licărește vr'o rază de speranță, care să prevestească o apropiată încheiere de pace.

Numărul celor duși în război s'a mărit, durerile celor răniți și nenorociți s'au sporit, iară jalea pentru cei căzuți și morți a cuprins tot mai multe familii.

Ne-a ajuns vorba Evang. Luca: «*Erău multe văduve în neamul lui Israel în zilele lui Ilie*» (IV—25). Așa și la noi. Numărul văduvelor a crescut și cu el și al orfanilor de tată; iar unde din întâmplare nu-i mamă, unii au rămas copiii nimănu.

În durerea Noastră părintească, ce o simțim pentru lipsa, mizeriile și suferințele câte le-a adus războiul pe capul iubiților noștri fii sufletești, ni-să ivesc și câteva raze de mângâiere.

Anume. avem convingerea, Intemeiată pe cunoașterea sufletului omenesc, *că acesta prin suferințe se nobilitează, devine*

Noi le-am fi spus să rămână încă în acel ținut, căci podul dela Iwngorod e aruncat în aer și Wistula e apă mare, pe care nu o pot trece. Inzadar... Pe fărâșura dreaptă a Wistulei, lângă Iwngorod, la Irena, să vedea sumedenie de cară și țărani, așteptând să facă pionerii noștri podul mai repede.

Cui i s'a părut vremea prea lungă, a tot cercetat fundul adâncului, până ce a găsit un loc unde apa se revarsă.

Întâi au trecut unii cu inotul apă; alți țărani cutezară chiar cu căruța să treacă, căci nu mai puteau aștepta. Doriau să ajungă mai de grabă acasă, căci holdele li se scuturau și nu era cine să le secere.

Că vor mai fi găsit ceva pe-acasă, este mare întrebare. Cei mai mulți locuitori au trebuit să stea în câmp, la malul râului, până ce s'a gătat podul în vreo 10 zile.

Până atunci soldații noștri înaintau mereu. Nu aveau grije de oboseală, ori de foame, ori de sete, nici de arșița soarelui, nici că-i grea povara din spate, nici că-i rod păpușii grei și uscați, ci mergeau peste câmpuri nășipoase, ca la vânătoare.

Capul le vâjeia ca apa ce cade pe roata morii, și parecă nu se puteau desmeteci de bubuiturile grozave ale granatelor și puștilor dela Iwngorod, care căzuze atunci de curând.

mai bun. Suferințele și năcazurile pentru mulți sânt un fel de foc curățitor, care arde multe slăbiciuni și înclinări pătimăse din suflet; îl face mai curat, îl perfecționează și prin aceasta îl apropie de scânteia divină, dintru care a purces, adecă de Dumnezeu. Deaceea se și zice, că «*suferința e poarta cerului*».

În val-vârtejul acestor griji și năcazuri, și sufletul credincioșilor noștri s'a mai muțat; cei răi au devenit mai buni, cei împietriți la inimă mai milostivi, și cei bogați mai darnici. Bisericele noastre s'au împopulat, căci vin mamele să se roage pentru fiii lor, soțiile pentru bărbați, surorile pentru frați, copiii pentru tata lor. Aceeas trebuință de rugăciune o simțesc și ostașii din tranșee și de pe câmpurile de luptă, precum și ceice zac prin spitale și lazarete. La toți li se îndoaie acum genunchii spre închinare și li se ridică mâinile spre rugăciune. Atâtea zeci-de-mii de cărți de rugăciuni nu s'au trecut nicicând de când există poporul nostru, ca în aceste zile de război. Aproape fiecare tipografie românească a scos din tipar multe asemenea cărțicele și toate s'au epuizat, s'au împărțit.

Cu un cuvânt, războiul a adus pe toți mai aproape de Dumnezeu. Inimile astăzi mai îngrijorate s'au deschis și au devenit mai primitoare pentru învățăturile neîntrecute ale Celuice astăzi s'a născut. Toți simțesc lipsa a alerga la ieslea Lui, a-L vedea, a i-se închina, a sta de vorbă cu El și a-i cere mângâiere, întărire în năcazuri, scut și ajutor.

Și e bună calea asta pe care au apucat credincioșii, căci înțelepciunea omească în asemenea împrejurări uriaș de grele nu oferă nici o mângâiere, nici o ușurare, nici o rază de speranță; și numai credința în atotbunătatea puternicului Dumnezeu ne poate liniști cu nădejdea, că El va vindeca ranele și va delătura iară năcazurile și suferințele din calea celorce cu încredere și cu iubire se apropie de El, căci după cuvântul Scripturii: «*Bun este Domnul celorce nădăjduesc spre El în ziua năcazului*». (Naum I. 7).

De altă parte multe griji și năcazuri în cari a aruncat războiul pe mulți, *ne îmbie tuturor un câmp vast de prilejuri de a face bine de-apropielui nostru*, căci astăzi pe satele noastre în tot locul întâlnim fel și fel de mizerii. De privim d. e. în dreapta, dăm cu ochii la porțița casei de un moșneag, care rezimându-și de-o cârjă neputința bătrânețelor te întrebă cu sufletul plin de dor, de mai este oare vr'o nădejde să-și revadă în curând pe unicul fiu, sprijinitorul lui și al babei, care în casă udă cu lacrimile ei cenușa din vatra, unde dă să aprindă un vraf de găteje, ca să-și mai desmorțească cele oase trudite. De te uiți în stânga, dai de o văduvă cu năframă cernită și ochii plânși, căci încă nu i-s'au uscat lacrimile după bărbatul căzut în iadul dela Doberdo. De mai mergi puțin înainte, vezi copiii orfani ai finului cutare, jucându-se zburdalnici în zăpadă cu copiii vecinului. Iți vine acum ție să plângi de mila lor, căci ei, bieții, nici nu știu, că tocmai acuma a sosit la casa satului pecetea despre moartea tatălui lor. Iară la făuriștea cea din capul satului încă dela mobilizare s'au stins cărbunii de pe vatra cu foc, căci meșterul-faur a schimbat ciocanul cu trambiaș, și acum mai bine de un an își însufleștește pe cele plaiuri străine cu goarna sa ortacii la luptă contra dușmanului. Și biata *Mura*, rămasă acasă în coliba-i sărăcăcioasă fără câștig, de mult

Mulțămirea aceea sufletească, că cu ajutorul lui Dumnezeu și cu puterea armelor lor au luat o fortăreață de care au ziseră ei înainte, că e lucru mare, li mâna înainte. Le dase curagiu aceasta și putere. Li se părea, că nu merg destul de iute, ar fi voit să ajungă și la Brest-Litowsk, despre care să zicea, că este cetate și mai întărită ca Iwngorodul.

Într'o luptă dela Dembovicza din 14 August 1915 soldații noștri prinseră un sublocotenent rus și-l aduseră la comănduirea regimentului. Era un fecior chel, brunet, bine hrănit și cu vestiminte destul de frumoase. La prima vedere se părea că e o fire închisă și foarte serioasă. Vorbea nemțește bine, răspundea scurt la întrebările puse și se uita la noi cu oarecare neîncredere și cu sfială. Ofițerii noștri se adunară în jurul lui și cu vorbe prietenești îl cinstiră. Din curiozitate voiau să știe multe, să afle unde s'a retras dușmanul, ce poziții are etc.; dară sublocotenentul răspundea scurt, că nu știe. Ce știe este, că Rușii încă nu sunt bătuți, că războiul numai de aci înainte să începe, Rușii au căpătat muniție din America și soldați au mulți.

«Ce mulți! zise un ofițer de al nostru. Din atâtea milioane de locuitori — mulți au scăpat cu bani de miliție, mulți, foarte mulți soldați au căzut în război. Apoi câte milioane sunt de răniți și mai

și-a încredințat foamea ei și a lor săi Celuice satură paserile cerului.

Și așa mai departe, câți schiopi, câți ciungi, câți schilavi nu vor mai fi prin multe locuri, mai ales la sfârșitul războiului. În unele spitale, unde am cercetat pe răniții români ca să-i mai mângâi, am dat de bărbați în floarea vieții cu amândouă picioarele din glesne tăiate. Le-au degerat astă iarnă în Căpați.

Vedeți, iubiților credincioși, câte ocazii de-a face bine, dând unuia o haină, altuia o bucătură de pâne, un blid de făină de bucate, de lapte, un ban și din toate câte v'a dăruit bunul Dumnezeu.

Iubiților Credincioși! În această situațiune am deastădată pentru toți credincioșii eparhiei noastre un singur sfat părintesc și o singură poruncă arhipăstorească: *Fie-vă milă de toți cei năcăjiți; împărțiți bucătura voastră cu cei săraci și lipsiți; săriți în ajutorul celor neputincioși; ștergeți câte-o lacrimă din ochii celorce sufăr; ușurați cu sprijinul vostru sarcina celor avizați la ajutor străin, cum veți ști voi mai bine; căci nimic mai frumos și mai nobil pe lume, decât când cei bogați miluesc pe ceice sufăr și când cei puternici sar în ajutorul celor slabi; căci după cuvântul Psalmistului: «*Ferice de celce nu uită pe cel sărac și lipsit; pe acela îl va mântui Domnul în vreme de necaz*» (40—2); iară înțeleptul Solomon zice: «*Cine miluește pe cei săraci, dă împrumut lui Dumnezeu, carele după darea lui li va răsplăti iar cu bine*» (Pilde 19—17). Din contră «*celce-și astupă urechile sale, să nu audă pe cel neputincios, și acela va striga, dar nu va fi cine să-l audă*» (Pilde 21—13).*

Îndeosebi să nu treceți cu vederea pe sărmenele văduve, rămase stinghere, fără cap, fără șfat la casă. De multeori le va prinde bine și numai o vorbă de mângâiere, un sfat, o îndreptare sau îndrumare în multe daraveri ce le au.

Ocroțiți și luațișcu scutul vostru și pe orfanii. Ei sânt nepricepuți, neajutorați, avizați la învățatura și sfatul altora, chiar și dacă au ceva avere; căci dupăcum zice un proverb străin, «*orfanii o orfan, chiar din aur de i-ar fi stâlpii dela poartă*». Fără o îndreptare pe calea cea bună, pot ușor să ajungă la nimic, să-și risipească și ce le-a rămas.

Dar apoi orfanii săraci fără mila voastră s'ar prăpădi. Deci pe unii luați-i ca servitori. Pe alții îndemnați-i să învețe vr'o meserie. Osteniți-vă pentru ei și le căutați un loc potrivit la un măestru din apropiere. Până vor ajunge unii vrăsta de lipsă, ajutați-i cum veți putea mai bine. Întrucât undeva ar fi rămas orfanii de ambii părinți, îndurați-vă de ei mai ales voi ceice n'ați avut parte de copii proprii, căci cel crescut de voi vă va prinde bine la bătrânețe.

În una din săptămânile trecute mă primplam pe ninsoare în grădina de lângă reședința mea. Am niște găini japoneze, mici albe. Ele încă răcăiau sub o tuie bătrână, rămasă de pe vremea graniței. O găină de acestea avea un pui, scos târziu în toamnă. Deodată pândind o clipă potrivită se aruncă din tufișul des al tuiei un uliu flămând, apucă cloca, o sfășie și o ucide. Bietul pui a rămas orfan. Deatunci însă s'a îndurat de piscuitul lui tot un coșel japonez, a luat puilul sub scutul său, îl chiamă de câteori a găsit un grăunte, ca să-l împartă cu el, doarme cu el, îl încălzește sub aripi, încât bietul pui nu mai piscuie; și-a uitat de pierderea mamei.

mult de un milion de ruși sunt în prinoare. Cu ce ați mai rămas? Cu oameni mai bătrâni și cu băieți tineri! Am înțeles, că ați împărțit țidurile vinete. Cu acestea ați chemat pe toți prăpădiții la arme».

Sublocotenentul tăcea la toate acestea. Mai apoi iară i-l întrebă unul: «*Dară acuma până unde aveți de gând să vă trageți?*»

«*Până la Brest-Litowsk, acolo avem o linie foarte tare. D-voastră nu vă veți putea apropia de ea, iar de luat nici poveste*».

«*Ce este Brest-Litowsk? Un fort, o întăritură veche, — zise un ofițer de-al nostru. Parecă eu nu știu. Uită-te, aici am întreg planul cetății D-voastră, — și atunci scoate carnetul din buzunar, unde era de fapt desemnat tot planul fortăreței Brest-Litowsk*».

«*În 8 zile e a noastră cetatea, — zise ofițerul nostru cu oarecare siguranță*».

Sublocotenentul nu știa ce să răspundă decât «*nu cred*».

La masă l-a invitat dl colonel cu noi, dându-i locul oaspei. Aici s'a mai desghețat Rusul. Ne istorisi, că este ofițer în rezervă. Locuiește în Moscova și acolo este proprietar al unei fabrici mari de mașine. A petrecut mai mulți ani în Germania, în Berlin, la tehnică și de acolo știe nem-

Dacă deci chiar și la o găină vedem o așa frumoasă pildă de milostivire, cu cât mai mult avem noi oamenii datorința creștinească a face tot ce ne stă în putință pentru orfanii.

Dumnezeu vă va răsplăti înzecit din mulțimea darurilor sale orce bine ce l-ați făcut lor; iară apostolul Iacob ne spune, că Dumnezeu «*va judeca fără cruțare pe ceice nu au făcut milă*» (II—13).

Iubiților fii sufletești! Dacă războiul acesta și cu multele lui suferințe ne-a făcut pe toți mai buni, mai milostivi, mai creștini, am și o rugare ferbinte cătră voi toți. Să nu fie trecătoare această îmbunătățire, această nobilitate a inimii voastre, căci precum cruzimile acestui război sânt ne mai pomenite, așa se cere și multă bună-tate și multe fapte bune, până se va putea alina durerea și vindeca mulțimea ranelor de tot soiul ce le-a cauzat pretutindenea.

Deci astăzi, în ziua sfântă de Crăciun, când după pilda păstorilor din vechime ne-am adunat în jurul ieslei Celui-nou-născut, în jurul Celuice a întemeiat biserica cu neîntrecutele și mântuitoarele ei învățături: Făgăduiți cu toții, că nu de azi pe mâne, ci cu statornicie veți scoate din inima voastră toată răutatea, pizma, ura, ca să poată cuprinde loc larg în ea cea mai curată iubire față de de-apropiele și îndeosebi față de cei în năcazuri și strămtorări, ca astfel să putem împlini în aceste zile amare în măsură cât mai mare porunca apostolului Pavel, care în epistola sa cătră Galateni ne îndeamnă: «*Să facem cât de mult bine la toți, și mai vărtos la cei de-o lege cu noi*» (VI—10).

Iar pe voi, cei nenorociți, cei săraci, cei mai mult atacați de lovitura sorții, vă mângâi cu cuvintele sfântului Grigorie, care ne spune, că «*lipsa bună-tăților lumești este izvorul tuturor virtuților*»; iară sfântul Ioan Gură de aur zice, că «*Ilie pentru bogăția inimii și-a ales sărăcia*». Știți doară și voi, cum Lazăr cel sărac, dar cu inima curată, a fost cu îmbeșugare răsplătit, pe când bogatul cel nemilostiv pedepsit cu suferințe vecinice. Chiar și Cel-astăzi-născut în ieslea dobitoacelor, în sărăcie, a trebuit să sufere, să pătimească până și moartea pe cruce, ca mai târziu să se poată înălța la cer. Așa și din amarul vostru de azi va răsări dulcele vostru de mâne. Lacrimile voastre de aici se vor preface dincolo în mângâitare.

Căutați numai, ca să purtați cu răbdare creștinească povara năcazurilor ce v'au cuprins. Dreptul lov, când au fost mai mari pătimirile ce l-au ajuns, n'a cârtit, ci a preamărit pe Dumnezeu zicând: «*Dacă luăm dela Domnul cele bune, de ce să nu luăm și cele rele?*» Deci «*înduplecați spre răbdare sufletele voastre*» (Luca 21—19), căci «*val de ceice și-au pierdut răbdarea*», zice Isus Sirah (II—4). În cursul acestui războiu i-a sosit la o femeie vestea, că i-a căzut bărbatul în luptă. În desperarea ei s'a sinucis; iar la o lună sosește acasă soțul, crezut mort, teafăr și sănătos, dar și-a găsit casa pustie. Vedeți, unde te poate duce lipsa de nădejde și răbdare!

Deci nici pe o clipă să nu vă perdeți nădejdea de mai bine, căci celce răbdă până la urmă, va birui năcazurile, și dupăcum v'am spus la începutul cuvântării mele, Dumnezeu a făgăduit mântuire celorce-și pun nădejdea și încrederea întru El.

De încheiere implor și din parte-mi ajutorul prea milostivului Dumnezeu asupra tuturor fiilor noștri sufletești din e-

ștește. A stat în legătură cu fabricanți mari din Germania.

«*Chiar peste câteva zile trebuia să plec acasă la Moscova, — zise sublocotenentul, — să-mi întocmesc fabrica pentru prepararea de muniție, pentru armată, și din nefericire am ajuns prizonier la D-voastră. Dacă aveam la mine o granată de mână, scăpam. Căci patrula D-voastră, când a dat peste mine în pădure, a ajuns în perplexitate, să temea, crezând că suntem mai mulți*».

«*Nu fi supărat, — li zise unul dintre noi, — iți va merge bine și la noi. Veți avea prilej să cunoști și țara noastră, care este cu mult mai frumoasă și mai bogată, decât țara D-voastră*».

După aceste vorbe pare că se mai încălzi Rusul nostru și mai spunea câte ceva, dar tot cu tact și cu băgare de samă. A făcut într'adevăr impresia unui om cult, care nu destăinuiește nimic și vorbește cu încredere de puterea țării sale.

Sărbătorile Nașterii Domnului le va petrece acum într'un oraș mare din țara noastră, nu însă cum făcea el planul în anul trecut, ca învingător, ci ca învins, în prinoare.

Rusia, 2 Ianuarie n. 1916.

Ilie Hociotă,

parhie, asupra celor loviți de soarte, cât și asupra celorlalți, ca să-i poată ajuta și milui acum și totdeauna. Amin.

Caransebeș, în ajunul Crăciunului 1915.
Dr. E. Miron Cristea,
episcop.

Războiul.

Sunt trei săptămâni trecute când au început Rușii noua ofensivă în Galiția și la granițele basarabene, fără a putea înregistra nici cel mai mic succes. Vineri au atacat de nou, de șeseori după olaltă, în câte 12-14 rânduri de soldați, dar s'au ales cărâși numai cu pierderile enorme, pricinuite de vitezele noastre trupe, dela cari nu au putut lua nici o palmă de loc. Cu miile zac morții lor în fața frontului nostru.

La frontul dela apus n'a fost nimic deosebit, decât că un aeroplan englez a fost nimic de Germani.

La frontul italian a fost foc viu de artilerie pe mai multe locuri, iar la capul de pod dela Goriția au luat trupele noastre dela dușman o poziție bine întărită. Asupra orașului Laibach italienii au aruncat bombe din aeroplan, cari n'au făcut însă nici o stricăciune.

În Muntenegru trupele noastre au luat capitala țării, orașul Cetinje, și urmăresc pe dușman. Muntele regrenii se retrag. În luptele dela Lovcen ai noștri au capturat 45 de tunuri, în Cetinje au luat 154 de tunuri, multe puști și mult material de războiu. La Salonic s'a deschis focul de artilerie din partea noastră.

† Episcopul Vasile Hossu.

Biserica greco-catolică română din patrie e în mare doliu și credincioșii ei au intrat în noul an cuprînși de jale și de adâncă durere. În preseara anului nou adevărat, Joi, la orele 7, s'a stîns în mod subit, în Budapesta, viața episcopului gr. cat. român al Gherlei, Dr. Vasile Hossu, în etate de 50 de ani.

A murit repentin, dar nu în mod neașteptat, pentru că o boală gravă de inimă, de care suferea de mult decedatul, și care îi primejdii-se și mai înainte de câteva ori viața, a făcut din vreme băgătorii de seamă pe toți, că dureroasa catastrofa se poate ivi în fiecare moment.

Și catastrofa s'a ivit tocmai la încheierea anului, și tocmai în aceste zile grele, când dăm jertfă destulă cerului și pământului în vieții omenești pe câmpul de războiu, și n'ar fi cu cale să ni se ție și de acasă aceea ce avem mai bun. Pentru că adormitul în Domnul era unul dintre cei mai buni ai neamului, și cu laudă va trebui să se vorbească despre activitatea sa dezvoltată în lumea aceasta, cu laudă și cu recunoștință totdeauna. În zestrat cu vaste cunoștințe, decedatul nu le-a conservat numai pentru sine, ci le-a împărțit totdeauna când i s'a dat ocaziunea și credincioșilor săi, cu zel întru adevăr apostolic, ceea ce a făcut se fie foarte iubit și respectat de toți. În sus apoi a știut să se poarte cu tactul și cu priceperea, care i-a asigurat deplina încredere, astfel că vorba episcopului Dr. Vasile Hossu era ascultată, în Budapesta, ca și la Viena și la Roma, iar dorințele sale împlinite au fost totdeauna de cei mai mari. El o pierde mare, nu numai întreng biserica sa, ci pentru neamul întreg românesc, moartea acestui zelos Arhiepiscop, pe care tocmai acum l'a chemat Domnul la sine, când era mai mare trebuință de mintea sa cea luminată și de povețele sale pline de tact și de prudență. Ne alăturăm deci din toată inima la doliul bisericii gr. cat. române, iar celui precurând adormit în Domnul îi dorim odihnă lină în sânul celor drepti.

Sicriul cu remășițele sale pământestii a fost adus acasă la Gherla, unde astăzi Luni, la orele 10 a fost așezat cu solemnitate mare în cripta bisericii gr. catolice române.

Fie binecuvântată în veci memoria episcopului gr. cat. român Dr. Vasile Hossu!

NOUȚĂȚI.

Numărul proximității al siarului nostru va apărea Vineri, la orele obișnuite.

Schimb de telegrame. Din prilejul cuceririi muntelui muntenegrean Lovcen, împăratul Wilhelm al Germaniei a telegrafat monarhului nostru, felicitându-l pentru acest nou succes al trupelor sale viteze. Telegramă de felicitare a primit apoi Majestatea Sa și dela regele Saxoniei. Împăratul și regele nostru Francisc Iosif I a multumit în termeni călduroși, atât împăratului Wilhelm al Germaniei, cât și regelui Saxoniei, pentru sincerile doriri de bine, iar comandantilor de trupe, anume, generalilor Kövess de Kövessháza, Sarkotics și Trollmann, a dispus să li se comunice recunoștința prea înaltă pentru bravuroasa cucerire a cetății Lovcen.

Din parlament. În ședințele din săptămâna trecută dieta țării a votat în general proiectul de lege despre centrala băncilor, apoi l-a retrimis comisiei financiare pentru a face în el modificările dorite de opoziție. A votat și alte legi mărunte și a ales delegațiunea regnicolă, care în înțelegere cu delegațiunea croată va avea se stabilească peșura comună, iar astăzi va lua în discuție specială proiectul de lege despre centrala băncilor. Au fost și interpelări în dietă, la cari membrii guvernului au dat răspunsurile necesare.

Concertul de Vineri. În favorul invalizilor dela noi s'a dat Vineri, în 14 Ianuarie n. c. în teatrul orașănesc din loc o reprezentare, care a fost un adevărat eveniment artistic și totodată un triumf al artei române. Întrucât factorii principali ai reprezentării au fost Români: doamna Veturia Triteanu și domnul Ionel Crișian. A cântat întâi muzica militară, întărită cu capela oreșănească din loc, apoi pianistul cu bun nume, domnul E. Kris, a executat mai multe piese la pian cu o iscusită uimitoare, domnul Ionel Crișian a cântat o arie din *balul mascal* al lui Verdi, și în urmă s'a dat splendidă operă a lui Wolf-Ferari „Secretul Susanei”, jucată de doamna Triteanu, de domnul Ionel Crișian și în rolul servitorului mut de artistul Thiele. Prestațiunile doamnei Triteanu au fost curat fenomenale. S'a întrecut de astădată pe sine însăși. Nu știa publicul ce să-i admire mai mult: vocea splendidă, ori jocul admirabil. Splendid succes a avut și domnul Ionel Crișian, cu puternica sa voce de bariton și cu jocul său natural și elegant. Ambii au fost aplaudați cu frenesie de publicul compus din aceea ce are Sibiul mai de frunte. Teatrul a fost arhiplin. Vineri în 21 Ianuarie n. reprezentarea se va repeta, de astădată în favorul orfanilor celor căzuți în războiu.

Răscumpărare. Domnul Dr. Ioan Fruma, avocat, și-a răscumpărat felicitările de ziua onomastică, dăruiind suma de 20 cor. fondului elevilor dela școala de aplicație.

Anul visect 1916. Avem un an visect, care se începe în zi de Vineri (după calendarul vechi) și se sfârșește în zi de Sâmbătă. Lăsatul de carne este în 14 Februarie, cel de brânză în 21 Februarie. Dumineca Paștilor, deodată cu a romano-catolicilor, este în 19/20 Aprilie; Rusaliile sânt în 29 Mai (11 Iunie n.). Crăciunul în zi de Duminecă. În anul 1916 sunt 3 întunecimi de soare și două întunecimi de lună, — invizibile la noi. Regentul anului este Saturn.

Răscumpărare de felicitări. Dl prof. Ioan Oțoiu și-a răscumpărat felicitările de ziua onomastică oferind pentru „Orfelinat” 50 coroane.

Frig în Rusia. Cumpănit ger stăpânește în împărăția țarului. Din cauza frigului extraordinar numeroase școale au trebuit închise. Pe străzile orașelor mai mari circulează patru de soldați, în scop ca să ridice dela pământ oamenii căzuți de frig.

Dăruiiri. Dl Ioan de Pređa, adv. în Sibiul, și-a răscumpărat felicitările de ziua onomastică, dăruiind Muzeului Asociațiunii suma de K. 10, pentru care i se exprimă cele mai călduroase mulțumiri. Biroul Asociațiunii.

Orfelinat românesc în Sibiul. În ședința de astăzi, Luni, 4 Ianuarie, a consistorului plenar, s'a hotărât cu însuflețire unanimă înființarea orfelinatlui românesc în Sibiul. Măsurile luate le vom comunica în numărul proximității.

Prețul petrolului. Șeful poliției sibiene face atenție pe cei interesați, să observe prețurile petrolului fixate de autorități: chiogramul 62 de fileri, un litru 52 fileri. Vânzătorii sânt îndatorăți să afișeze prețurile acestea în localurile, unde se vinde petrolul.

Pradă enormă. Turcii au câștigat la Sedil-Bar, după izgonirea englezilor, o pradă imbelșugată peste măsură. Vitejii britici au lăsat în mâni turcești vrafuri de saci plini de făină și cartofi; magazinele sânt încărcate cu ghețe, cizme și haine soldătești. S'au mai găsit multe automobile pentru transportul răniților, biciclete cu motor, tot felul de trăsuri, o mie de cai și cătari, dintre cari câteva sute au fost otrăviți de englezi.

Crăciunul în Viena. Serbare frumoasă s'a aranjat în Viena în ajunul sărbătorii Nașterii Domnului pe seama soldaților români de acolo. Raportul despre decurgerea ei, primit astăzi, îl vom da în numărul viitor.

Fără bonuri de pâne. O circulară ministerială trimisă autorităților dispune, ca în restaurantele dela gări să se dea călătorilor pânea necesară și fără bonuri. Este de ajuns să se arate biletul de călătorie.

Prorocie despre pace. Președintele unei reuniuni agronomice engleze a făcut declarația în ședința comitetului, că nu află de necesară amânarea adunării generale de toamnă, fiindcă nu numai că sperază, dar e convins chiar pe deplin, că cel mult în luna August a anului acestui războiul să va termina.

Italia și Albania. Mare grijă a cuprins sufletele italiene, deoarece nu primese din Balcani decât știri din cele mai rele. Presa Italiei pune întrebarea: *Ce voiește antanta să facă în Albania?* Nu cumva dorește să repete multe nesocotinte și ușorătăți comise până acum? Muntele Lovcen, zic confrății, a fost fortificat de francezi cu tunuri tavechite și cu praf de pușcă negru; prin urmare nu este minune, că austriacii l-au distrus și l-au ocupat ușor. Privitor la Albania, nu mai începe încădoasă, că Bulgaria și Grecia — pe lângă garanția Germaniei — s'au înțeles cum să împartă teritoriul țării. În fața acestor stări de lucruri, urmează tot confrății, întrebăm: Care este programa antantei cu raport la Albania?

Cetatea Berane. Bravele noastre trupe au cuprins săptămâna trecută cea mai puternică cetate dela hotarul apusean al Muntenegrului. Berane era un punct extraordinar de însemnat în acărarea țării; cetatea adevărată formeză cheea drumului ce duce la Cetinje, la reședința lui Nichita. Pe drumul acesta, spre deosebire de multe altele din Muntenegru, se pot transporta și tunurile. S'a construit înainte cu câțiva ani din bani rușești. Capitala Cetinje nu mai era apărată, decât prin mai multe forturi o pedecă ce se credea destul de tare; dar se vede că ostașilor noștri oțeliți n'a mai rezistat; ci Joi în 13 Ianuarie n. 1916 reședința Cetinje a trebuit să-i vadă făcându-și intrarea triumfală în inima țării muntenegrene.

Cu două inimi. La asentările din urmă din Seghedin s'a prezentat un tiner bine făcut, sănătos, care însă totuși nu a putut fi declarat apt pentru serviciul militar, fiindcă medicul a constatat, că are două inimi, și încă amandouă în partea stângă, una lângă cealaltă. Cas unic în felul său. Tinerul cu două inimi a fost trimis la supravisitație, ca comisiunea de supraesaminare să se pronunțe, dacă poate fi înrolat ori nu celce are două inimi.

Nu mai este nici o speranță. Un ziar din Colonia a publicat descrierea făcută de un italian, care spune că între soldații Italiei trimși în concediu stăpânește cea mai mare nemulțumire. Recunosc cu toții, că n'au fost în stare să înainteze și să respingă dușmanul din întăriturile sale. Austriacii împușcă de patru ori atâta muniție, cât italienii. La un atac au rămas răsturnate la pământ zece companii svărcolindu-se în sânge. Sărmanii greu răniți zac adese zile întregi în câmp și se prăpădesc în lipsa de ajutor, chinuți de sete și friguri. Dacă pierdem pozițiile noastre, povestesc soldații italieni, oșterii împușcă pe

toți cei lași. Dar, după multele năvale zadarnice, ar trebui să vadă înșigă, că este în deșert or ce energie. Au trecut câteva luni de război, în care noaptea am înaintat, iar ziua am fost respinși la locurile de unde pornisem. Situația este cu totul desperată. Ostașii marinari afirmă, că flota italiană a suferit pagubă cu mult mai însemnată decât se știe în public.

Restanțele de dare. Guvernul ungar a prezentat camerei un proiect de lege, prin care se hotărăște stergerea restanțelor de dare până la 31 Decembrie 1915 pentru cei înrolați.

Oficiul de îngrijire în afaceri de război. O instituție de mare importanță este *Oficiul de îngrijire în afaceri de război*. Din fondurile sale se împart ajutoare văduvelor și orfanilor rămași după ostașii căzuți în câmpul de onoare, precum și invalizilor și soldaților aflători în campanie. Oficiul amintit primește tot felul de trimiteri în bani, valori și obiecte de echipament atât pentru fondurile sale, cât și pentru a le înainta la destinațiunea lor pe câmpul de război. Publicul să se adreseze cu deplină încredere către această instituție în ori ce afacere privitoare la îngrijirea în război, și oficiul este gata a da gratuit și în modul cel mai preventiv lămuriri și sfaturi. Direcțiunea oficiului se află în palatul parlamentului din Budapesta. Haine, alimente și orice pachete au să se trimită la expositura din Budapesta, Văczi u. 38. Informațiuni mai de aproape se dau la magistratul din Sibiul.

Luptele nouă. Ziarele Elveției scriu despre luptele nouă uriașe dela marginele bucovinene și constată, că armata rusească nu poate vorbi nici măcar de umbra unui succes. Rusia are bogat material de oameni și mai poate sacrifica, așa se vede câteva sute de mii de ostași; însă nu mai este în stare să obțină rezultatul dorit cu atâta înfocare.

În înțelesul invalizilor. Pe seama invalizilor schilozii sau paralizici s'au întocmit locuri anume de cură, ateliere pentru fabricarea de membre artificiale și școale de invalizi. Tnta locurilor de cură este a restabilii sănătatea răniților ieșiți din spitale prin mijlocul unei gimnastice potrivite și prin întrebuintarea băilor corespunzătoare, și astfel a-i face earăș capabili de muncă. Soldații schilozii primesc în ateliere membre necesare artificiale. Eară în școale de invalizi se dă instrucțiunea acelor cari nu se mai pot ocupa cu vechea lor meserie, dar ar putea să-și aleagă o nouă carieră. Doritorii de a fi primiți într'unul din amintitele șezămintele, să se anunțe la magistratul sibiian. Oficiul de îngrijire în afaceri de război (din parlamentul dela Budapesta) va lua apoi măsurile de trebuință.

Cărți și reviste.

Poezii din vremea actualului război. Sub titlul *Din zile de jale și sânge*, a apărut un volum de versuri scrise de Emil A. Chiffa. Conține 42 poezii pe 118 pagini. S'a tipărit în tipografia G Mateiu din Bistrița. Prețul?

Teatru.

(x) Alaltă ieri, Sâmbătă, în 15 Ianuarie s'au împlinit 125 de ani dela nașterea scriitorului Franz Grillparzer. Aniversara aceasta s'a sărbătorit în teatrul Sibiului prin reprezentarea îngrijită a tragediei *Hero și Leandru* sau *Ale mării și ale iubirii valuri*. Este, după Medeea, a doua piesă de Grillparzer jucată în earna prezentă pe scena acestui teatru.

Dragostea tinerilor fără noroc din vechea poveste elină, cântată în tragedia vestită a poetului austriac, produce totdeauna impresie adâncă în deosebi asupra sufletelor tineresti.

Artistul Günther ca Hero s'a distins prin siguranța jocului, ce i l-am admirat și la Medeea. Dulce și duioasă la clipe de fericire, grandioasă și impunătoare în ceasuri de nenorocire, își ține rolul mereu la înălțime.

Leandru al dlui Bovaca este dintre cei mai aleși. Buni au fost și ceilalți în roluri de a doua mână, contribuind după puteri la reușita serii festive.

Duminecă au urmat apoi — de sine înțelese — earăș operetele la rând. După amiază: *Alteța sa valsează* și nu mai știm a cătea oară valsează; seara *Ea ori noi una*, probabil a treia sau a patra oară.

Luni, în 17 Ianuarie: *Studentul cerșitor*.

Marti, în 18 Ianuarie: *Mister Wu*, dramă chineză de Vernon și Owen. Se reprezintă în beneficiul dlui Thiele.

O calfă

la **Librăria arhidiecezană din Sibiu** află aplicare imediat. Salar după acord. Reflectanții să-și adreseze cererile **Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane.**

Aviz.

Institutul financiar, «**Cassa de păstrare**» în **Oltșăcădate** cu începere dela 1 Ianuarie 1916 nu va mai computa 6%, ci dela 1—1000 5%, dela 1000—5000 5½%, iar dela 5000 în sus 6% ceea ce se aduce la cunoștință spre știre și conformare.

Oltșăcădate, la 7 Ian. 1916.

Direcțiunea.

(233) 1—3

Pește proaspăt sărat

calitățile cele mai bune, **nisetru, șalău, ciortocrap, crap, ciortan.** Kila **3 coroane.** Depositul în **Mercurea (Erdély-Szerdahely).**

Cumpăr ceară curată

în mare și mic. Ceice dispun de ceară rog a mă aviza prin o carte postală, arătându-mi și prețul vânzării.

Cu toată stima:

Ioan Handorean Berbeliu

Polyán Nr. 81. (Szeben-megye).

(232) 2—3

A apărut

în editura **Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane**

Testamentul

marelui arhiepiscop-mitropolit

Andreiu baron de Șaguna,

și se află în deposit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** cu prețul de **50 fileri** expedit prin postă + **5 fileri** porto postal.

A apărut

în editura **Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane**

Acaftistul

Presfintei Născătoarei de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu binecuvântarea înalt Preasfințitului Domn **Ioan Mețianu**, arhiepiscop-mitropolit al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Ungaria etc.

În aceasta ediție augmentată, (471 pagini) se cuprind:

Rugăciunile dimineții, de seara și pentru fiecare zi din săptămână. Canonul de rugăciune de toate zilele. Rugăciunile dumnezeieștii Liturgii. Canon de pocăință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune mai năide de Ispovedanie. Învățătura pentru Ispovedanie. Rugăciunile sfintei cuminătorii. Rugăciunile după sfânta cuminătorie. Rugăciune către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune din toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu. Acaftistul Domnului nostru Iisus Christos. Canon de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciunea de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Acaftistul preasfintei de Dumnezeu Născătoare. Canon de mulțumită către preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Canonul sfântului Nicolae. Cinstitul Paracelis al preasfintei Născătoarei de Dumnezeu. Canon de rugăciune către Ingerul păzitorul vieții omului. Canonul de rugăciune ce se cântă către toate puterile cereștii și către toți sfinții. Rugăciunile mesei. Rugăciune la deosebite ocaziuni. Culegere de rugăciuni la feburite întâmplări. Sinaxariu pentru tot anul. Păscălia până la anul 1960 cu expicare.

Se află în deposit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legat solid și cu gust, în culoare roșie, cu **1 cor. 60 fil.** Revanzătorilor li se dă **25%** rabat.

Tipărit pe hârtie fină, se vinde cu preț de **1 cor. 80 fil.**

Redactor responsabil Teodor V. Păcășian.

Anunț.

S'a redus prețurile cărților:

1. Arhiepiscopul și metropolitul Andreiu baron de Șaguna, de N. Popea, arhim. și vicar arhiepiscopesc, dela 5 cor. la **2 cor.**
2. Memorialul arhiepiscopului și metropolitului Andreiu baron de Șaguna, sau luptele naționale politice ale românilor 1846-1873, de N. Popea, arhim., vic. arhiep. Tomul I, dela 2 cor. 60 fil. la **2 cor.**
3. Insemnările unui trecător. Crâmpeie din sbuciumările dela noi, de O. Goga, dela 3 cor. la **1 cor. 50 fil.**
4. Desvoltarea primatului papal și influința lui asupra creștinătății. Cercetări istorice, de S. Popescu, dela 1 cor. 25 fil. la **50 fil.**

Librăria arhidiecezană.

În editura **Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane** a apărut:

Biblia mică

sau

părți alese din sfânta scriptură, testamentul vechiu și testamentul nou,

cu binecuvântarea înaltpreasfințitului Sale Domnului **Ioan Mețianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și metropolit al românilor gr-or. din Ungaria și Transilvania.

Format plăcut 8° pe 272 pagini, cu următorul cuprins:

A. Testamentul vechiu.

I. *Intâia carte a lui Moise.* Facerea lumii. Păcatul lui Adam și al Evei. Pedepșa lor. Făgăduința Mesiei. Uciderea de frate a lui Cain. Următorii lui. Vestirea poporului. Facerea corabiei. Potopul se începe. Potopul se sfârșește. Avraam primește în cortul seu pe ingeri, cari îi făgăduiesc fiu din Sara și i-se descopere perirea Sodomei. Isav și Iacob. Căsătoria lui Iacob. Iosif din pismă se vinde de frații săi. Iosif prin tălcuirea visurilor lui Faraon se înalță la cinstea de Voevod. Călătoria lui Iacob în Egipt la fiul său Iosif.

II. *A doua carte a lui Moise. Egipt.* Nașterea, creșterea, fuga și căsătoria lui Moise. Așezarea micului Pașilor. Moartea celor întâi născuți, începutul egiptului. Sevărsirea egiptului. Perirea egiptenilor în marea roșie. Moise primește sfintele zece porunci ale lui Dumnezeu. Intocmirea meșeriașilor. Serbarea Sămbetei. Tablele legii

III. *A treia carte a lui Moise. Leviticon.* Sfințirea preoților. Tălcuirea celor zece porunci și a altor legi.

IV. *A patra carte a lui Moise. Numerile.* Văleam vrea se blasteze pe Israeliteni. Asina lui vorbește. Legea despre bunurile de moștenire. Iisus Navi se pune în locul lui Moise povățuitor poporului.

V. *A cincea carte a lui Moise. A doua lege.* Repetarea celor zece porunci ale lui Dumnezeu. Moise predă dirigătoria sa, și așază pe Iusul fiul lui Navi în locul său. Moartea lui Moise și ce urmează după aceea.

VI. *Cartea lui Iisus Navi.* Israel trece cu urme neudate prin Iordan. Cuprinderea și risipirea cetății Ierihonului.

VII. *Cartea judecătorilor lui Israel.* Vitejia prorocii Deborei, a lui Varac și a lui Iail. Invingerea lui Gedeon asupra lui Madiam. Vitejia, nunta și găcitura lui Samson.

VIII. *Cartea I-a a împăraților.* Înălțarea lui Samuil. Moartea lui Eli și a fiilor lui. Ungerea lui Saul de împărat. Lupta lui David cu uriașul Goliat.

IX. *Cartea II-a a împăraților.* Ungerea lui David de împărat.

X. *Cartea III-a a împăraților.* Căsătoria, rugăciunea și judecata lui Solomon. Biserica lui Solomon. Iile ucide pe preoții lui Vaal.

XI. *Cartea IV-a a împăraților.* Cele cinci minni ale lui Eliseu. Neeman se curată de boală.

XII. *Cartea lui Iov.* Nenorocirea și răbdarea lui Iov.

XIII. *Psaltirea.* Cântarea lui David când a scăpat din mâna lui Saul.

XIV. *Pildele lui Solomon.* Lauda înțelepciunii în vieța omenească. Lauda muierei muncitoare.

XV. *Eclesiastul lui Solomon.* Toate și au vremea lor. Mijloacele fericirii.

XVI. *Eremia.* Vedenia despre smochine.

XVII. *Daniil.* Daniil tălcuește visul lui Navuhodonosor. Scăparea din groapa leilor.

XVIII. *Prorocul Iona.* Chemarea, neascultarea și pedepșa lui Iona. Rugăciunea lui Iona pentru scăpare.

XIX. *Tovie.* Rugăciunea bătrânului Tovie, a Sarei și ascultarea rugăciunii lor. Voia din urmă a lui Tovie și sfătuire către fiul său.

XX. *Iudita.* Iudita scutură în demnitate și bunul sfat al Iuditei către bătrânii poporului. Tăierea capului lui Oliferu. Mulțumita Iuditei și a poporului ei.

XXI. *Cartea înțelepciunii lui Solomon.* Rugăciunea către Dumnezeu pentru înțelepciune.

XXII. *Cartea înțelepciunii lui Iisus fiului lui Sirach.* Despre ascultarea pruncilor către părinți, și despre adevărata smorenire. Lauda femeilor bune, și muștrarea celor rele.

XXIII. *Cărțile Macaveilor.* Despre nedumnezeirea și tirania lui Antioch. Despre statornicia celor șapte frați Macavei și a mamei lor.

B. Testamentul nou.

Nașterea lui Ioan Botezătorul. Bunavestire Nașterea lui Iisus. Intimpinarea Domnului. Magii dela răsărit. Fuga în Egipt. Botezul lui Iisus. Ispitirea lui Iisus. Nunta din Cana. Samaritaneaua la puțul lui Iacob. Slăbănogul dela lacul Viteza. Cuvântarea de pe munte. Invierea tinărului din Nain. Invierea ietei lui Iair. Schimbarea la față. Vindecarea orbului din naștere. Samaritaneaua cel îndurat. Cina cea mare. Fiul cel rătcit. Bogatul și Lazăr cel sărac. Vameșul și Fariseul. Zacheu Vameșul. Filerii văduvei. Pilda Sămănătorului. Invierea lui Lazăr. Intrarea în Ierusalim. Cina cea de taină. Iisus în grădina Getsimani. Iisus înaintea Arh. ereilor. Patimile, răstignirea, moartea, înmormântarea lui Iisus.

Se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legat solid și frumos cu **2 cor. + 20 fileri** porto.

Revanzătorilor li se dă rabat **15%**.

A apărut în editura **Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane:**

R. Ruiz Amado:

Secretul succesului

convoabiri teoretice și practice cu tinerii de 15—20 ani, traducere de **Vasile Stan**, profesor la seminarul „Andreian”. Cuprinsul: **Succesul și fericirea. Zeificarea succesului. Idei atavice. Zeificarea succesului. Zodia. Periodul fatal. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigaretă...? Păhărelele de beutură. Vorbele obscene. Steagul celor șapte voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prieteni Cavalierism și Donchișotism. Viermele neadormit. Orientări. O putere... Noblețea adevărată. Inclinațiile și destoiniciile. Concurența socială. Capitalul celor demosteniți. O obiecțiune și o părere. Chemarea dumnezeiască. Munca. Impărțirea timpului. Statornicia. Impărțește ca să învingeri. Puterea de sus Adaus: Sfaturile unui părinte către fiul său**

După cum se vede din acest cuprins bogat, **Secretul succesului** e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se află în deposit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană din Sibiu**, exemplarul broșat (280 pagini format 8°) cu **2 coroane.**

Revanzătorilor se dă un rabat de **20%**.

În editura **Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane** a apărut:

Mărturisirea ortodoxă

bisericii catolice și apostolice de răsărit

revăzută la însărcinarea **Comisiunii**, după traducerea arhimandritului **Filaret Scriban**, de **Dr. Pavel Roșca**, prof. sem., cu binecuvântarea Excelenței Sale a înaltpreasfințitului Domn Arhiepiscop al Transilvaniei și Metropolit al Românilor gr. or. din Ungaria și Transilvania **Ioan Mețianu.**

Revizuirea e făcută pe baza textului cel mai autentic al scrierilor simbolice publicate de prof. dela facultatea teologică din Atena **I. E. Mesolara**, sub titlul: „*Tā συμβολικὰ βιβλία*”. Atena. 1883.

În aceasta ediție, bine îngrijită și din punct de vedere al limbii, pe lângă „Prefața” revăzătorului în care se indică istoricul edării acestei cărți simbolice și isvoarele considerate, se publică și o parte din „Precuvântarea” arhimandritului **Filaret Scriban**, dimpreună cu biografia metropolitului **Petru Movila**, precum și aprobările patriarhale referitoare la aceasta carte simbolică.

Se află în deposit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** și se vinde broșată, cu prețul de **2 cor. 50 fil.**

Revanzătorilor li se dă rabat **20%**.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană:**

Călindarul arhidiecezan pe anul 1916

cu Șematismul autentic al bisericii ortodoxe rom. din Ungaria și Transilvania. Partea literară conține lucrări foarte interesante, și anume: Un iubitor rar: Patruzeci ani de arhierie. De **L. T.** — Din trecutul bisericii noastre: Actul „Unirei”. De **N. Iorga.** — Prutul. De **G. Coșbuc.** — Reforma clerului în România. De **S. Mehedinți.** — Cei dai tu vieții? De **Al. Vlăduță.** — La arme! De **Ștefan O. Iosif.** — Școala noastră și războiul. De **Dr. Ion Mateiu.** — Te duci... De **Maria Cunțan.** — Bogăția limbii românești. Capul, mâna și nasul. De **G. Coșbuc.** — Chestiuni de tipic. De **Mateiu Voileanu**, asesor consistorial. — Târgurile. — Anunțe.

Prețul **80 fil.**, plus porte postal **20 fil.**

A apărut

în editura **Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane**

Psaltirea bogată

tipărită în zilele Preatnălțatului Împărat și rege **Francisc Iosif I**, sub îngrijirea și binecuvântarea înalt Preasfințitului Domn **Ioan Mețianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și metropolit al românilor de religie gr-or. din Ungaria și Transilvania, cavalier al ordului **Francisc Iosif** clasa I și al coroanei de fer clasa II. Proprietar al crucei pentru merite, membru în casa magnaților etc. etc.

Se află în deposit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** și se vinde legată frumos în piele roșie, cu copcii și ornament aurit, la mijloc cu sfânta cruce, cu **12 cor.** Revanzătorilor se dă rabat **20%**. Tipar frumos cu litere latine, de calitate primă, și hârtie fină și trainică.

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, culoare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceeași și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Acacia legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Acacia legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **38 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **27 cor.**

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.